نام:	وزارت آموزش و پرورش سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان اداره استعدادهای درخشان استان لرستان امتحانات هماهنگ مدارس استعدادهای درخشان استان لرستان – دی ۱۴۰۲ ** هرنیازکشور،یک سمپادی آماده اثرگذاری **	آزمون درس: فارسی و فارسی تکمیلی
نام خانوادگی:		پایه: هشتم / رشته: --------
شماره صندلی:		تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۱۴
کلاس: / ردیف:		زمان پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

امتحان در ۲ برگ و ۳ صفحه و ۵ سوال می باشد.

ردیف	سوالات	بارم
۱	❖ معنی شعر و نثر	۴

۱) معنی ابیات و عبارت‌های زیر را بنویسید.

الف) پرستار امرش همه چیز و کَس / بنی آدم و مرغ و مور و مگس (۰/۷۵)

ب) پایه های برجش از عاج و بلور / بر سر تختی نشسته با غرور(۰/۷۵)

پ) فرزندم تو از تبار ایرانیان نژاده ، آزاده و نستوه هستی.(۰/۷۵)

ت) عقل ها ، حیران شود کز خاک تاریک نَژَند / چون برآید این همه گل های نغز کامکار؟(۰/۷۵)

ث) به وقت صبحی که بزرجمهر روی به خدمت نهد،متنکّروار بر وی زنند و بی‌آسیبی که رسانند،جامهٔ او بستانند. (۱)

۲	❖ شناخت و معنی واژه	۳

۱)معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.(۲)

الف: انایی که پر شد، دگر چون بَرَد؟ ب: تن و جانت بی گزند باد!

پ:مگر پشت ستبر و سُتوار و نیرومند فرزند ایران ت: کنم از جَیب نظر تا دامن

۲) صحیح و غلط بودن گزینه‌های زیر را مشخص کنید.

الف: «فرهنگ‌نامهٔ نام‌آوران» از جمله فرهنگ‌های اَعلام و اشخاص که به معرفی چهره‌های تاریخ ایران و جهان می‌پردازند.

(۰/۲۵) صحیح ○ غلط ○

ب: نستوه از «نه+ ستوه» (خسته، درمانده) تشکیل شده و به معنای خستگی است. (۰/۲۵)

صحیح ○ غلط ○

۳)توضیح زیر مربوط به کدام واژه است؟(۰/۵)

ابزاری که دانشمندان علم ستاره‌شناسی در روزگار قدیم برای تعیین وضعیت ستارگان از آن استفاده می‌کردند:

(چرتکه / اسطرلاب)

۳	دانش های زبانی و ادبی	۷/۵

۱) نوع پسوند «ک» در کدام واژه با بقیه واژه‌ها متفاوت است؟ (۰/۲۵)

الف: سنجاقک ○ ب: برفک ○ پ: شاخک ○ ت : موشک ○

ادامه سوالات در صفحه دوم

www.kanoon.ir

۲) واج آغازین کدام واژه با افزودن پیشوند«بـ» وضعیتی همچون واژهٔ «بخرد» دارد؟ (۰/۲۵)

الف: بسامان ب: بشکوه پ: بسزا ت: بهنجار

۳)کدام گزینه از نمونه های ادبیات تعلیمی به حساب می آید؟ (۰/۲۵)

الف: بوستان ب: گلستان

پ: مثنوی معنوی ت: همه موارد

۴) با توجه به عبارت«یک دختر زیبا آمد» موارد خواسته شده را مشخص کنید.(۰/۷۵)

الف)وابسته پیشین و نوع آن:(.....)

ب)هسته : (.....)

پ)وابسته پسین و نوع آن: (.....)

۵)جدول زیر را کامل کنید. (جمله ای با الگوی «نهاد+ مفعول + متمم+ فعل» بنویسید.)(۱)

اسم			فعل
نهاد	مفعول	متمم	

۶)ارکان تشبیه را در جمله«در اطراف گردن طاووس گویا چادری سیاه افکنده» مشخص کنید.(۱)

۷) در شعر عقاب خانلری، «عقاب» و «زاغ» هر یک نماد چه کسانی هستند؟ (۱)

۸) معادل فارسی واژهٔ «فرکانس» و «کنترل»را بنویسید. (۰/۵)

۹)برای هر بیت یک آرایه ادبی بنویسید. (۱)

الف: ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری (.....)

ب: لبخند تو خلاصه ی خوبی هاست / لختی بخند ، خنده ی گل زیباست(.....)

پ: گلستان کند آتشی بر خلیل / گروهی بر آتش برد ز آب نیل (.....)

ت: پیر گفتا که چه عزّت زین به / که نی ام بر در تو بالین نه (.....)

۱۰) نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید.(۰/۵)

الف: چشم سرخ و دو حدقه ، چونان ماه تابان آفرید. ب: نفرتش گشته بلای دل و جان

۱۱) در کدام گزینه نوع «را» از نوع «رای گسست اضافه» نیست؟ (۰/۵)

الف: زاغ را دیده بر او مانـد شگفت ب: فلـک را سقـف بشکـافیـم

پ: شکر گویم که مرا خوار نساخت ت: او را بازوها بگرفتند و نیکو بنشاندند

۱۲) برای بیت زیر، دو آرایه ادبی ذکر کنید. (۰/۵)

یکی را به سر ، برنهد تاج بخت / یکی را به خاک اندر آرد ز تخت

آرایه ادبی: (.....) / (.....)

ادامه سوالات در صفحه سوم

۴	درک مطلب	۳/۵
	۱)بیت های «روزی که در آن نکرده ای کار / آن روز ز عمر خویش مشمار» و «خارکش پیری با دلق درشت / پشته ای خار همی برد به پشت» را به ترتیب با چه لحنی هایی بایدخواند؟(۰/۵) الف)حماسی _ستایشی ○ ب)داستانی _ اندرزی ○ پ)ستایشی _حماسی ○ ت)اندرزی _داستانی ○ ۲) منظور از «آتش نهان» در بیت زیر را بنویسید. (۰/۵) «گفتم که سوخت جانم، از آتش نهانم / گفت: آن که سوخت، او را کسی ناله یا فغان است؟!» ۳) مفهوم عبارت «حکیمی گفته است: افسوس که جوان نمی داند و پیر نمی تواند» را بنویسید. (۰/۵) ۴)در بیت «چون این دو شوند از تو خرسند/خرسند شود از تو خداوند» شاعر رضایت خداوند را در رضایت چه کسانی می‌بیند؟ (۰/۵) ۵) در بیت «کیست آن صورتگر ماهر که بی تقلید غیر/این همه صورت بَرَد بر صفحه هستی به کار» شاعر ، صفت ماهر بودن را برای توصیف چی کسی استفاده کرده است؟ (۰/۵) ۶) حکایت زیر راکه از گلستان سعدی است، بخوانید و به سوال‌ها پاسخ دهید. «یکی از صاحبدلان زورآزمایی را دید به‌هم‌برآمده و در خشم شده و کف بر دماغ آورده، گفت: این را چه شده است؟ گفتند: فلان، دشنامش داد گفت: این فرومایه دشنامش داد. گفت: این فرومایه، هزار مَن سنگ برمی‌دارد و طاقت سخنی نمی‌آرد!»(۱) الف: به نظر شما پهلوان حکایت بالا از کدام مهارت زندگی بی‌بهره است؟ ب: منظور از بخش مشخص شده را بنویسید.	
۵	تاریخ ادبیات	۲
	۱)«اسرار التّوحید» و «جامع التمثیل» به ترتیب متعلق به کدام یک از مشاهیر ادبی هستند؟ (۰/۵) ۲) «شوق مهدی» از فیض کاشانی است.(۰/۲۵) الف: صحیح ○ ب: غلط ○ ۳)**من کیستم**؟ شاعری متولد سنندج که او را نخستین زن تاریخ نویس کرد در ایران می‌شمارند.(.....).(۰/۵) ۴) متن درس «ارمغان ایران» برگرفته از کتاب «.....»، نوشتهٔ «.....» است.(۰/۵) ۵) کدام گزینه از آثار قیصرامین پور نیست؟ (۰/۲۵) الف: به قول پرستو ○ ب: گل ها همه آفتاب گردان اند ○ پ: آینه های نشکن ○ ت: مثل چشمه مثل رود ○	
بارم	نیک نامی بُوَد یارتان.	۲۰
	طراح سوال: عیسی سوری	

www.kanoon.ir

نام:	وزارت آموزش و پرورش سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان اداره استعدادهای درخشان استان لرستان امتحانات هماهنگ مدارس استعدادهای درخشان استان لرستان – دی ۱۴۰۲ ** هرنیازکشور،یک سمپادی آماده اثرگذاری **	آزمون درس: فارسی و فارسی تکمیلی
نام خانوادگی:		پایه: هشتم / رشته: --------
شماره صندلی:		تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۱۴
کلاس: / ردیف:		زمان پاسخگویی: ۷۰ دقیقه

امتحان در ۲ برگ و ۳ صفحه و ۵ سوال می باشد.

ردیف	پاسخنامه	بارم
۱	❖ معنی شعر و نثر	۴
	۱) الف) همه چیز تحت فرمان خداوند است . انسان و پرنده و مورچه و مگس ب)پایه های برج خدا از عاج و بلور درست شده است و با غرور بر روی تخت پادشاهی نشسته است. پ) ای فرزند من، تو از نژاد ایرانیان اصیل و بانژاد و خستگی‌ناپذیر هستی. ت) عقل انسان از روییدن این همه گل های زیبا و رنگارنگ که در دل خاک تیره و تاریک بیرون می آیند شگفت زده می شود. ث) هنگام صبح که بزرگمهر به خدمت پادشاه رفت، به صورت ناشناخته بر او حمله کردند و و بدون اینکه به بزرگمهر آسیبی برسانند، لباس‌های وی را دزدیدند.	
۲	❖ شناخت و معنی واژه	۳
	۱) الف: ظرف ب: بدون آسیب ، سالم پ:ضخیم ، محکم ت: یقه ، گریبان ۲) الف: صحیح ب:غلط ۳) اسطرلاب	
۳	❖ دانش های زبانی و ادبی	۷/۵
	۱) پ: شاخک ۲) ب: بشکوه ۳) ت: همه موارد ۴) الف:وابسته پیشین و نوع آن ← یک – وابسته پیشین از نوع صفت شمارشی ب:هسته ← دختر پ:وابسته پسین و نوع آن ← زیبا – وابسته پسین از نوع صفت بیانی	

www.kanoon.ir

	۵) | اسم			فعل
---	---	---	---
نهاد	مفعول	متمم	خریدم
من	کتابی را	از کتاب فروشی	| ۶) مشبه : گردن طاووس مشبه به: چادر ادات تشبیه :گویا وجه شبه: سیاه بودن ۷) عقاب نماد انسان هایی که با عزت زندگی می کنند و با عزت می میرند / زاغ نماد انسان هایی که با هر شرایط بدی در زندگی کنار می آیند. ۸) فرکانس : بسامد / کنترل: مهار ۹) الف: تشخیص ، مراعات نظیر ، کنایه ، تلمیح ب: جناس ، واج آرایی ، تشخیص پ: تلمیح ، تضاد ، جناس ت: کنایه ۱۰) ماه :متمم ش: مصاف الیه ۱۱) پ: را نشانه مفعولی است. بقیه گزینه ها گسست اضافه هستند. ۱۲) جناس ، تشبیه، کنایه ، تلمیح	
۴	❖ درک مطلب	۳/۵
	۱)ت: اندرزی - داستانی ۲) عشق و غم فراق حضرت مهدی (عج) ۳) افسوس و حسرت که جوان با اینکه قدرت و توانایی کافی دارد اما تجربه و دانایی کافی ندارد اما پیر که تجربه و دانایی دارد قدرت و توانایی کافی ندارد. ۴)پدر و مادر ۵) خداوند ۶)الف: چیرگی بر احساسات و هیجانات خود ب: خشمگین شدن	
۵	❖ تاریخ ادبیات	۲
	۱)محمد بن منور– محمد حبله رودی ۲) صحیح ۳)مستوره کردستانی ۴) فرزند ایران – میر جلال الدین کزازی ۵) پ: آینه های نشکن	
	نیک نامی بُوَد یارتان.	۲۰

طراح: عیسی سوری